

2 0 2 4

EDUCATION

Full Marks : 100

Pass Marks : 30

Time : 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

ALLOTMENT OF MARKS

Q. No. 1 carries 1 mark each	:	$1 \times 12 = 12$
Q. No. 2 carries 2 marks each	:	$2 \times 12 = 24$
Q. No. 3 carries 4 marks each	:	$4 \times 10 = 40$
Q. No. 4 carries 6 marks each	:	$6 \times 4 = 24$
		<hr/>
		Total = 100

1. Give short answer as directed (any twelve) : $1 \times 12 = 12$

নির্দেশানুসৰি চমু উত্তৰ দিয়া (যি কোনো বাৰটা) :

নির্দেশানুযায়ী সংক্ষেপে উত্তৰ দাও (যে কোনো বাৰোটি) :

সুন্দ' ফিননায় লিৰ (জায়খিজায়া মৌনজিনৈ) :

• Fill in the blanks :

• খালী ঠাই পূৰ কৰা :

• শূন্যস্থান পূৰণ কৰো :

• লাংদাং জায়গা আৰু খালাম :

(a) The Latin word 'Duco' means _____.

লেটিন ভাষাৰ 'Duco' শব্দৰ অৰ্থ হৈছে _____।

ল্যাটিন ভাষাৰ 'Duco' শব্দটিৰ অৰ্থ হল _____।

লেটিন ভাষাৰ 'Duco' শব্দটিৰ অৰ্থ হৈছে _____।

(b) John Dewey considered education as a 'tri-polar' process and these three poles are student, teacher and _____.

জন ডিউইয়ে শিক্ষাক 'ত্রি-পক্ষীয়' পদ্ধতি হিচাপে অভিহিত কৰিছে আৰু এই তিনিটা পক্ষই শিক্ষার্থী, শিক্ষক আৰু _____ক সামৰি লয়।

জন ডিউইয়ে শিক্ষাকে 'ত্রি-পক্ষীয়' পদ্ধতি হিচাপে অভিহিত কৰেছেন এবং এই তিনিটা পক্ষ হল শিক্ষার্থী, শিক্ষক এবং _____।

জন ডিউইয়ে সোলোঁথাইজী 'মৌনথাম মিৰু' গৌনাং লামা হিচাপে গন্যকৰিত আৰু বে মৌনথাম মিৰুবা ফাৰায়সা, ফোৰৌগিৰি আৰু _____।

(c) The chief advocator of individual aim of education was _____.

শিক্ষাৰ ব্যক্তিকেন্দ্ৰিক লক্ষ্যৰ মুখ্য পৃষ্ঠপোষক আছিল _____।

শিক্ষাৰ ব্যক্তিকেন্দ্ৰিক লক্ষ্যৰ মুখ্য পৃষ্ঠপোষক ছিলেন _____।

সোলোঁথাইনি গাৱাৰি থাংখিনি গাহাই _____।

(d) Hero-worshipping is the characteristic of _____ period.

বীৰপূজা হৈছে _____ কালৰ বৈশিষ্ট্য।

বীৰপূজা হল _____ কালৰ বৈশিষ্ট্য।

জৌহৌলাব সিৰিনায়া জাদৌ _____ সমনি আৰুখুথাই।

(e) Animism is an important characteristic of _____ period.

সৰ্বপ্ৰাণবাদিতা হৈছে _____ কালৰ এটা উল্লেখযোগ্য বৈশিষ্ট্য।

সৰ্বপ্ৰাণবাদিতা হল _____ কালৰ এটি উল্লেখযোগ্য বৈশিষ্ট্য।

জুনাদআৰিয়া জাদৌ _____ সমনি মৌনসে মৰু'জাথাব আৰুখুথাই।

(f) Computer was first invented by _____ between 1791 to 1871.

১৭৯১ৰ পৰা ১৮৭১ চনৰ ভিতৰত _____ য়ে পোনপ্ৰথম কম্পিউটাৰ আৱিষ্কাৰ কৰিছিল।

১৭৯১ থেকে ১৮৭১ সালের মধ্যে _____ সৰ্বপ্ৰথম কম্পিউটাৰ আৱিষ্কাৰ কৰিছিল।

1791-1871 মাযথাইনি গেজেৰাব _____ আ গিৰিৰি কম্পিউটাৰখৌ সঁদাননা দিহুনদৌমৌন।

(g) The English word 'psychology' is derived from _____ language.

ইংৰাজীৰ 'psychology' শব্দটো _____ ভাষাৰ পৰা উৎপত্তি হৈছে।

ইংৰাজি 'psychology' শব্দটি _____ ভাষা থেকে উৎপন্ন হয়েছে।

ইংৰাজীনি 'psychology' সোদোৰা _____ ৰাবনিফ্ৰায় সোমজিৰ্দোঁ।

(h) The English word 'emotion' is derived from the Latin word _____.

আবেগৰ ইংৰাজী প্ৰতিশব্দ 'emotion' শব্দটো লেটিন ভাষাৰ _____ শব্দৰ পৰা আহিছে।

আবেগ-এৰ ইংৰাজি প্ৰতিশব্দ 'emotion' শব্দটি ল্যাটিন ভাষাৰ _____ শব্দ থেকে এসেছে।

ইংৰাজী 'emotion' সোদোৰা লেটিন ৰাবনি _____ সোদোৰনিফ্ৰায় ফৈৰ্দোঁ।

• Answer in 1 word or sentence :

- এটা শব্দ বা বাক্যত উত্তৰ দিয়া :
- একটি শব্দ বা বাক্যে উত্তৰ দাও :
- মোনসে সোদোৰ এৰা বাপ্ৰায়াব ফিননায হো :

(i) "Education is the natural, harmonious and progressive development of man's innate powers." Who said this statement?

“মানুহৰ অন্তৰ্নিহিত শক্তিৰ স্বাভাৱিক সু-সামঞ্জস্য আৰু প্ৰগতিশীল বিকাশেই হ'ল শিক্ষা।” এই উক্তিটো কাৰ ?

“মানুষের অন্তর্নিহিত শক্তির স্বাভাবিক সু-সামঞ্জস্য এবং প্ৰগতিশীল বিকাশই হল শিক্ষা।” এই উক্তিটি কাৰ ?

“मानसिनि फैफानाय सोलोखौ मिर्थिगायारि, खौसे आरो ओंथि गोनां जौगाहोनायानो जादो सोलोथाइ।” बे बुंथिया सोरनि?

(j) "Destiny of the nation is being shaped in her classroom." Which Education Commission remarked this statement?

“এটা জাতি বা এখন দেশৰ ভাগ্য বিদ্যালয়ৰ শ্ৰেণীকোঠাসমূহত গঢ় লয়।” কোনখন শিক্ষা আয়োগে এই মন্তব্য দিছিল ?

“একটি জাতি বা একটি দেশের ভাগ্য বিদ্যালয়ের শ্ৰেণীকোঠাগুলিতে গড়ে ওঠে।” কোন শিক্ষা আয়োগ এই মন্তব্য প্ৰদান কৰেছিল ?

“मोनसे हारि एबा गंसे हादरनि इयुना फरायसालिनि थाखो खथायाव साजाय जायो।” माबे सोलोथाइ आयग (Commission)आ बे बुंथिखौ होदोमोन?

(k) What is the full form of CD-ROM?

CD-ROMৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো কি ?

CD-ROM-এৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটি কী ?

CD-ROM আৰুঁ মহৰা মা?

(l) In which year was the University Grants Commission established?

বিশ্ববিদ্যালয় অনুদান আয়োগ কোন চনত গঠন কৰা হৈছিল ?

বিশ্ববিদ্যালয় অনুদান আয়োগ কোন সালে গঠন কৰা হয়েছিল ?

मुलुगसोलोसालि अनसुंथाइ आयग (University Grant Commission)खौ माबे मायथाइयाव गायसननाय जादोमोन?

(m) Write the full form of NCERT.

NCERT ৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো লিখা।

NCERT-ৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটি লেখো।

NCERT नि आबुं महरखौ लिर।

(n) Who first developed the sociometric method?

কোনে পোনপ্রথম সমাজমিতিক পদ্ধতিটোৰ বিকাশ ঘটাইছিল?

কে সৰ্বপ্রথম সমাজমিতিক পদ্ধতিটিৰ বিকাশ ঘটাইছিলেন?

সৌৰ গিৰিসিন সমাজ বিজ্ঞানসং আদৰ্শনি জৌগানায় জাহোৰ্দোমোন?

(o) What is illusion?

ভ্ৰান্ত প্ৰত্যক্ষ কাক বোলে?

ভ্ৰান্ত প্ৰত্যক্ষ কাকে বলে?

সায়ামায়া মাখৌ বুড়ো?

2. Answer any *twelve* of the following questions : 2×12=24

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো বাৰটাৰ উত্তৰ দিয়া :

নিম্নলিখিত প্ৰশ্নগুলিৰ যে কোনো বাৰোটিৰ উত্তৰ দাও :

গাহায়নি সৌলুফোরনি জায়খিজায়া মোনজিনে ফিননায় লিৰ :

(a) What do you mean by formal education?

আনুষ্ঠানিক শিক্ষা বুলিলে তুমি কি বুজা?

আনুষ্ঠানিক শিক্ষা বলতে তুমি কী বোঝ?

खान्धि लेखा सोलौंथाइ बुडोब्ला नौ मा बुजियो?

(b) "Education is a life-long process." Explain.

“शिक्षा हैछे एक जीवनजोबा प्रक्रिया।” व्याख्या कवा।

“शिक्षा হলো একটি জীবনব্যাপী প্রক্রিয়া।” ব্যাখ্যা কৰো।

“सोलौंथाइया जादौ मोनसे जिउ जोबजासे मावनेम।” बेखेव।

(c) What is infancy?

শৈশবকাল কাক বোলে?

শৈশবকাল কাকে বলে?

खुदिया सम माखौ बुडो?

(d) Write two differences between growth and development.

বৃদ্ধি আৰু বিকাশৰ মাজত থকা দুটা পাৰ্থক্য লিখা।

বৃদ্ধি এবং বিকাশের মধ্যে দুটি পার্থক্য লেখো।

देरनाय आरो जौगानायनि गेजेराव थानाय मोननै फाराग लिर।

(e) Write two important conditions of a science laboratory established in school.

এখন বিদ্যালয়ত স্থাপন কৰা এটা বিজ্ঞান পরীক্ষাগাৰৰ প্ৰয়োজনীয় দুটা চৰ্ত লিখা।

একটি বিদ্যালয়ে স্থাপন কৰা একটি বিজ্ঞান পরীক্ষাগাৰের দুটি প্রয়োজনীয় শর্ত লেখো।

गंसे फरायसालियाव गायसननाय गंसे बिगियान आनजादसालिनि गोनां जानाय मोननै रादाइ लिर।

(f) Write two characteristics of computer.

কম্পিউটাৰৰ দুটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

কম্পিউটাৰের দুটি বৈশিষ্ট্য লেখো।

कम्पिउटारनि मोननै आखुथाइ लिर।

(g) What is experience curriculum?

অভিজ্ঞতাভিত্তিক পাঠ্যক্রম কাক বোলে ?

অভিজ্ঞতাভিত্তিক পাঠ্যক্রম কাকে বলে ?

রোগীথি বিখ্যায়ি ফরাফারি মাখৌ বুভো?

(h) Write two functions of District Institute of Education and Training (DIET).

জিলা শৈক্ষিক আৰু প্ৰশিক্ষণ প্ৰতিষ্ঠান (DIET)ৰ দুটা কাৰ্য লিখা।

জেলা শৈক্ষিক এবং প্ৰশিক্ষণ প্ৰতিষ্ঠান (DIET)-এৰ দুটি কাজ লেখো।

সোলোঁথাই আৰো ফোরোঁথাইনি জিলায়ি ফসংথান (DIET)নি মোননৈ খামানি লি।

(i) What is educational psychology?

শিক্ষা-মনোবিজ্ঞান কাক বোলে ?

শিক্ষা-মনোবিজ্ঞান কাকে বলে ?

সোলোঁথাইয়ি গোসো বিগিয়ান মাখৌ বুভো?

(j) Write two merits of experimental method.

পৰীক্ষণ পদ্ধতিৰ দুটা সুবিধা লিখা।

পৰীক্ষণ পদ্ধতিৰ দুটি সুবিধা লেখো।

আনজাদাৰি আদৰনি মোননৈ মুলাম্ফা লি।

(k) Write two differences between Psychology and Educational Psychology.

মনোবিজ্ঞান আৰু শিক্ষা-মনোবিজ্ঞানৰ মাজত থকা দুটা পাৰ্থক্য লিখা।

মনোবিজ্ঞান এবং শিক্ষা-মনোবিজ্ঞানের মধ্যে দুটি পাৰ্থক্য লেখো।

গোসো বিগিয়ান আৰো সোলোঁথাইয়ি গোসো বিগিয়াননি গেজেৰাব থানায মোননৈ ফাৰাগ মখ'।

(l) Write two functions of spinal cord.

মেৰুমজ্জাৰ দুটা কাৰ্য লিখা।

মেৰুমজ্জাৰ দুটি কাজ লেখো।

মেৰু দিহনি মোননৈ খামানি মখ'।

(m) What is stimulus?

উদ্দীপক কাক বোলে ?

উদ্দীপক কাকে বলে ?

দুংখাংহোগ্ৰা মাখৌ বুভো?

(n) Write two functions of pituitary gland.

শোষক গ্ৰন্থিৰ দুটা কাৰ্য লিখা।

পিটুইটাৰি গ্ৰন্থিৰ দুটি কাজ লেখো।

সোবগ্ৰা বিথোব (Pituitary gland)নি মোননৈ খামানি মখ'।

(o) What is Serampore Trio?

শ্ৰীৰামপুৰ ত্ৰয় কাক বোলে ?

শ্ৰীৰামপুৰ ত্ৰয়ী কাকে বলে ?

Serampore Trio মাখৌ বুভো?

3. Answer any ten of the following questions : 4×10=40

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো দহটাৰ উত্তৰ দিয়া :

নিম্নলিখিত প্ৰশ্নগুলিৰ যে কোনো দশটিৰ উত্তৰ দাও :

गाहायनि सौलुफोरनि जायखिजाया मोनजि फिननाय हो :

(a) Write four strengths of individual aim of education.

শিক্ষাৰ ব্যক্তিকেন্দ্ৰিক লক্ষ্যৰ চাৰিটা সবলতা লিখা।

শিক্ষাৰ ব্যক্তিকেন্দ্ৰিক লক্ষ্যৰ চাৰিটা সবলতা লেখো।

सोलोथाइनि गावारि थांखिनि मोनरै बोलो मख'।

(b) Discuss the relation between Education and Philosophy.

শিক্ষা আৰু দৰ্শনৰ মাজত থকা সম্বন্ধ আলোচনা কৰা।

শিক্ষা এবং दर्शनर मध्ये सम्बन्ध आलोचना करो।

सोलोथाइ आरो सानथौ बिद्यानि गेजेराव थानाय सोमोन्दोखौ सावराय।

(c) Write four important characteristics of childhood.

बाल्यकालर चारिटा गुरुत्वपूर्ण वैशिष्ट्य लिखा।

बाल्यकालर चारिटा गुरुत्वपूर्ण वैशिष्ट्य लेखो।

गथ'सा समनि मोनरै गोनांथार आखुथाइ मख'।

(d) Write four psycho-physical needs of adolescent.

कैशोर्बर चारिटा मनोदैहिक प्रयोजन लिखा।

कैशोर्बर चारिटा मनोदैहिक प्रयोजन लेखो।

लाइमोननि मोनरै गोसो देहायारि गोनांथि मख'।

(e) Write four advantages of E-mail.

ই-মেইলৰ চাৰিটা সুবিধা লিখা।

ই-মেইল-এৰ চাৰিটা সুবিধা লেখো।

इ-मेइलनि मोनरै खाबु मख'।

(f) Discuss the role of teacher as a motivator.

अभिप्रेरक हिचापे शिक्षकक भूमिका आलोचना कर्वा।

अभिप्रेरक हिसेबे शिक्षकेर भूमिका आलोचना करो।

गोसोफुदुंगिरि हिसाबै फोरोंगिरिनि बिफावखौ सावराय।

(g) Write four objectives of co-curricular activities.

सह-पाठ्यक्रम कार्यसूचीर चारिटा उद्देश्य लिखा।

सह-पाठ्यक्रम कार्यसूचीर चारिटा उद्देश्य लेखो।

लोब्बा फराफारि मावफारिनि मोनरै बिथांखि मख'।

(h) Discuss the scope of educational psychology.

शिक्षा-मनोबिज्ञानर पबिसर आलोचना कर्वा।

शिक्षा-मनोबिज्ञानर परिसर आलोचना करो।

सोलोथाइ गोसो बिगियाननि सिमा एबा नुसहरनायखौ सावराय।

(i) Why should a teacher study psychology? Discuss.

एजन शिक्षके किय मनोबिज्ञान अधयन कर्वा प्रयोजन? आलोचना कर्वा।

एकजन शिक्षकेर मनोबिज्ञान अधयन कर्वा केन प्रयोजनीय? आलोचना करो।

सासे फोरोंगिरिया मानो गोसो बिगियान फरायसंनाया गोनां? सावराय।

(j) Discuss the main parts of a brain.

मस्तिष्कक प्रधान भागसमूह आलोचना कर्वा।

मस्तिष्केर प्रधान भागसमूह आलोचना करो।

मेलेमनि गाहाइ बाहागोफोरखौ सावराय।

(k) Write four educational significance of drives.

প্ৰেৰণাৰ চাৰিটা শৈক্ষিক বিশেষত্ব লিখা।

প্ৰেৰণাৰ চাৰিটা শৈক্ষিক বিশেষত্ব লেখো।

ইসিডাৰি বোলোনি মোনব্ৰৈ সোলোঁথাইয়াৰি জুনিয়াথি মখ'।

(l) Write four characteristics of habit.

অভ্যাসৰ চাৰিটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

অভ্যাসেৰ চাৰিটা বৈশিষ্ট্য লেখো।

হুদানি মোনব্ৰৈ আখুথাই লিৰ।

(m) Write a short note on Gurukul system.

গুৰুকুল প্ৰথাৰ ওপৰত এটি চমু টোকা লিখা।

গুৰুকুল প্ৰথাৰ উপৰে এটি সংক্ষিপ্ত টীকা লেখো।

গুৰুকুল বিখান্থিনি সায়াব সুন্দ'ই লিৰ।

(n) Write a short note on the Charter Act of 1813.

১৮১৩ চনৰ চাৰ্টাৰ আইনৰ ওপৰত এটি চমু টোকা লিখা।

১৮১৩ সালৰ চাৰ্টাৰ আইনেৰ উপৰে এটি সংক্ষিপ্ত টীকা লেখো।

১৮১৩ মাযথাইনি সাৰ্টাৰ আয়েননি সায়াব সুন্দ'ই লিৰ।

(o) Write four characteristics of basic education.

বুনিয়াদী শিক্ষাৰ চাৰিটা বিশেষত্ব লিখা।

বুনিয়াদী শিক্ষাৰ চাৰিটা বিশেষত্ব লেখো।

গুদি সোলোঁথাইনি মোনব্ৰৈ নেমখান্থি মখ'।

4. Answer any four of the following questions :

6×4=24

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ দিয়া :

নিম্নলিখিত প্ৰশ্নগুলিৰ যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ দাও :

গাহায়নি সোলোঁফোৰনি জায়খিজায়া মোনব্ৰৈনি ফিননায় লিৰ :

(a) What is non-formal education? Discuss the differences between formal and non-formal education.

2+4=6

অনৌপচাৰিক শিক্ষা কাক বোলে? আনুষ্ঠানিক আৰু অনৌপচাৰিক শিক্ষাৰ মাজত থকা পাৰ্থক্যসমূহ আলোচনা কৰা।

অনানুষ্ঠানিক শিক্ষা কাকে বলে? আনুষ্ঠানিক এবং অনানুষ্ঠানিক শিক্ষাৰ মध्ये পাৰ্থক্যগুলি আলোচনা কৰো।

গোৱা নডি খান্থি লেখা সোলোঁথাই মাখৌ বুডো? খান্থি লেখা সোলোঁথাই আরো গোৱা নডি খান্থি লেখা সোলোঁথাইনি গেজেৱাৰ থানায ফাৰাগফোৱখৌ সাৱৰায়।

(b) What is vocational education? Discuss the importances of vocational aim of education.

2+4=6

বৃত্তিমুখী শিক্ষা কাক বোলে? শিক্ষাৰ বৃত্তিমুখী লক্ষ্যৰ প্ৰয়োজনীয়তাসমূহ আলোচনা কৰা।

বৃত্তিমুখী শিক্ষা কাকে বলে? শিক্ষাৰ বৃত্তিমুখী লক্ষ্যৰ প্ৰয়োজনীয়তাগুলি আলোচনা কৰো।

জিউ রাহা সোলোঁথাই মাখৌ বুডো? সোলোঁথাইনি জিউ রাহা থাখিনি গোনাথিফোৱখৌ সাৱৰায়।

- (c) Write two personal qualities of a teacher. Discuss the challenges before a teacher in the new context. 2+4=6

এজন শিক্ষকৰ দুটা ব্যক্তিগত গুণ লিখা। নতুন পৰিস্থিতিত এজন শিক্ষকৰ সম্মুখত দেখা দিয়া প্ৰত্যাহ্বানসমূহ আলোচনা কৰা।

একজন শিক্ষকৰ দুটি ব্যক্তিগত গুণ লেখো। নতুন পরিস্থিতিতে একজন শিক্ষকৰ সম্মুখীন হওয়া প্রতিকূলতাসমূহ আলোচনা কৰো।

सासे फोरोँगिरिनि मोननै गावारि गुनफोरखौ मख'। गोदान थासारियाव सासे फोरोँगिरिनि सिगाडाव नुजानाय मोगा-मोगिफोरखौ सावराय।

- (d) Write two objectives of the University Grants Commission. Discuss the power and functions of the University Grants Commission. 2+4=6

বিশ্ববিদ্যালয় অনুদান আয়োগৰ দুটা উদ্দেশ্য লিখা। বিশ্ববিদ্যালয় অনুদান আয়োগৰ ক্ষমতা আৰু কাৰ্যসমূহ আলোচনা কৰা।

বিশ্ববিদ্যালয় অনুদান আয়োগৰ দুটি উদ্দেশ্য লেখো। বিশ্ববিদ্যালয় অনুদান আয়োগৰ ক্ষমতা এবং কাৰ্যসমূহ আলোচনা কৰো।

मुलुगसोलोँसालि अनसुंथाइ आयगनि मोननै बिथांखि मख'। मुलुगसोलोँसालि अनसुंथाइ आयगनि गोहो आरो हाबाफोरखौ सावराय।

- (e) What is instinct? Discuss the common methods or devices of modification of instinct. 1+5=6

প্ৰবৃত্তি কাক বোলে? প্ৰবৃত্তি পৰিশোধনৰ সাধাৰণ পদ্ধতি বা কৌশলসমূহ আলোচনা কৰা।

প্ৰবৃত্তি কাকে বলে? প্ৰবৃত্তি পরিশোধনের সাধাৰণ পদ্ধতি বা কৌশলগুলি আলোচনা কৰো।

जोनोमारि आखुथाइ माखौ बुडो? जोनोमारि आखुथाइ फोसाबनाय आदब एबा सोलोफोरखौ सावराय।

- (f) In which year was Wood's Despatch published? Discuss the recommendations of Wood's Despatch. 1+5=6

কোন চনত উডৰ ঘোষণাপত্ৰ প্ৰকাশ কৰা হৈছিল? উডৰ ঘোষণাপত্ৰৰ পৰামৰ্শাৱলী আলোচনা কৰা।

উড-এৰ ঘোষণাপত্ৰ কোন সালে প্ৰকাশ কৰা হৈছিল? উড-এৰ ঘোষণাপত্ৰৰ পৰামৰ্শাৱলী আলোচনা কৰো।

माबे मायथाइयाव उडनि फोसावलाइ फोसावनाय जादोमोन? उडनि फोसावलाइनि बोसोनफोरनि सोमोन्दै सावराय।
